

Transcriptie interview Arlette

- Annelies (student MKE)
- Arlette (coördinator Kunst in Zicht)

- Hey, hallo, bedankt alvast om tijd te maken voor dit gesprek! Ik zal eerst even kort duiden waar mijn onderzoek over gaat. BAZART is een kunsteducatieve organisatie, we hebben het doel en de missie om authentieke en actieve kunsteducatie te maken. Daar loopt het eigenlijk heel vaak mis. Het is vaak 'knutselen' in plaats van kunsteducatie. Daarom zou ik heel graag de leiding, die dus daar geen handvaten in heeft, willen begeleiden of ondersteunen zodat ze dat eigenlijk zelfstandig ook mee vorm kunnen geven.
- Maar eigenlijk zou Bamm! dat moeten doen hé.
- Ja, klopt. Ik heb hen ook gecontacteerd in verband met mijn onderzoek, dus de koepel van Bamm!. Zij zeggen dat ze daar weinig tijd of budgetten voor hebben, maar me zeker willen helpen binnen het onderzoek om dat inderdaad een beetje vorm te geven. Ik heb ook de verschillende afdelingen van BAZART gecontacteerd, want dat heb je ook in Brussel, Gent en Antwerpen enzovoort. En zij lopen eigenlijk een beetje tegen hetzelfde probleem aan, dat ze vooral een jeugdbeweging zijn en minder een kunstjeugdbeweging. Dit hangt ook heel hard af van de afdeling en de mensen die er staan, hoe kunsteducatief de werking is. Ik heb zelf een bachelor leerkracht plastische opvoeding dus ik heb daar wel wat voeling in, ik doe nu ook de master kunsteducatie. Maar er zijn ook steden die niemand hebben die hier voeling mee heeft of een eigen artistieke praktijk heeft. Voor hen is het soms nog moeilijker om kunsteducatie binnen de activiteiten te verwezenlijken.
- Dat is zeker voor mij ook wel een kritiek die ik heb op BAZART in het algemeen. Natuurlijk noemt Stefaan het ook cultuureducatief, hij noemt het niet kunsteducatief. Dus ja, goed, dat kan je natuurlijk wel zeggen, het is een bredere term. Maar ja, blijft voor mij inderdaad wel van ja, mensen worden daar eigenlijk in gesmeten maar hoeverre hebben zij de tools om op een andere manier dan een reguliere jeugdbeweging te werken. Dat is inderdaad zo, dus dat is interessant natuurlijk om daarover na te denken. Nu moet ik meteen denken aan een parcours dat wij zelf hebben gelopen met Kunst in Zicht de afgelopen jaren. Sinds 2017 tot, ja, pak nu 2021, denk ik, hebben we dat gelopen met begeleiders van een buitenschoolse kinderopvang. Ook mensen die heel vaak cultuur of kunst ver van hun bed situeren. Waar je toch van denkt, kinderen zijn zo vaak in de kinderopvang, het zou toch wel tof zijn als ze daar toch wat artistieke ervaring opdoen en wij hebben daar eigenlijk wel geïnvesteerd. Het is natuurlijk ook wel zo dat het de laatste jaren of jaar crisis is in de kinderopvang en ik denk ook wel dat er dan zwaardere noden zijn dan de artistieke opvoeding van kinderen. Al denk ik wel dat het ene een goede invloed kan hebben op het andere. Maar ik begrijp dat dus ook wel dat daar geen budgetten voor zijn. Het is dat maar dat ik wil zeggen, het is geen gemakkelijk parcours wat je kiest. Bamm! moet daar echt in meestappen, om dat te kunnen doen. Als je mensen wilt opleiden, heb je sowieso wat budget nodig. En ja, ik denk nu een beetje van, maar goed het is niet dat je daar geen masterproef over kan maken, het hypothetische werk doen en dan zien of je het ooit gerealiseerd krijgt. Dat is natuurlijk nog anders bij ons, wij wouden het ook effectief realiseren. Maar afgezien van die budgetten, vind ik dat wel een pittige opdracht om mensen die ver van de kunsten staan om die eigenlijk zelf dingen te laten ontwikkelen. Ik weet niet of je in eerste instantie niet moet, alle dat was toch de conclusie van ons onderzoek, dat wij de content moeten aanbieden. Laat ze dat zelf

ontwikkelen en dan vraag je eigenlijk te veel. Omdat je dan zo een vertrouwdheid moet hebben en ook methodieken, en dat krijg je gewoon niet in elkaar. Terwijl, stel als jij content zou ontwikkelen, en dan het ermee aan de slag gaan. Dat je dat dan wel bij die mensen legt, omdat ik ook altijd denk dan, dat is ook iets dat een kindbegeleider binnen de buitenschoolse kinderopvang eigenlijk vind ik, dat zijn mensen die misschien niet zo dicht bij de kunstenwereld staan, maar hun talenten en hun sterktes zitten vooral in, ik vlieg hier direct op de grond en ik begin te spelen met die klein mannen. Dus als die een goede content hebben, dan kunnen die daar wel op een leuke en speelse manier mee omgaan. Maar om hen zelf content te laten ontwikkelen, nu het zijn natuurlijk nog jonge mensen, dat is natuurlijk nog anders dan de mensen waarover ik het heb, dat zijn allemaal al mensen die 10 jaar in dat vak zitten en denken: moet dat nu, dit er nog bij? Dus het is wel een ander profiel. Maar toch, ik vind dat wel, ik zou dan precies de lat een beetje lager leggen. En wel ze natuurlijk empoweren en tools geven om daarmee aan de slag te gaan. Maar niet zozeer van het ze zelf te laten ontwikkelen. Omdat ik denk, dat is eigenlijk, ik vind dat een schoon uitgangspunt, want dat hebben wij ook willen doen. Eigenlijk wil je jezelf uitvlakken, je wilt jezelf overbodig maken. Ik denk dat je dan je eigen krachten onderschat. En misschien de mensen ook wat overschat.

- Dat is voor mij een hele moeilijke afweging omdat het natuurlijk vrijwilligerswerk is en ik combineer mijn master nu zelf met te gaan werken, ik ben dus ook leerkracht in de Talentenschool. Stilletje aan word ik zelf ook te oud voor een jeugdbeweging of toch zeker om het te doen als een hobby, het is iets dat erbij komt. Ik heb vroeger altijd gedacht, ik wil stoppen met BAZART als ze dat zelf kunnen, omdat ik het gevoel had dat ik een drijvende motor ben binnen die kunsteducatieve activiteiten. Dat ik heel vaak zeg: let op, dat is knutselen of: waar is de kunstlink? Het is altijd iets met beeld, misschien moeten we iets anders doen. Ik heb soms het gevoel dat ik die enige kritische blik ben en ik zou het fijn vinden als ik zou stoppen dat zij zelf dat parcours kunnen volgen.
- Het is daarom denk ik, en misschien moet dat net je onderzoek zijn en de uitkomst van je onderzoek. Eigenlijk zou Bamm! budget moeten hebben om een kunsteducator, jij of iemand anders, content te laten maken en door te geven aan die gasten en dan kunnen zij daar elke week mee aan de slag. Gelijk dat je zegt het, van, je bent langs de ene kant misschien al een beetje te oud, maar langs de andere kant kan je het niet lossen omdat je denkt, ze kunnen het niet alleen. Ik denk dat het perfect kan, dat het eigenlijk heel goed zou zijn, als cultuureducatieve organisatie die goed gesubsidieerd is een kunsteducator heeft die content ontwikkelt voor al is het heel Vlaanderen. Dat al die jonge gasten opgeleid worden, dat is toch ook niet erg als die van Aalst hetzelfde materiaal hebben. Maar misschien moet dat de uitkomst zijn van je onderzoek.
- Ik had gezien dat jullie een databank hebben en dat daar soortgelijke content opstaat. Dus een deel van mijn onderzoek was ook dat ik hen laat uittesten, kies zelf een activiteit uit en probeer die te begeleiden. Maar dat loopt zelfs al heel moeilijk en dat had ik eigenlijk niet verwacht want eigenlijk zijn die activiteiten zo goed opgebouwd. Er zijn verschillende disciplines, je kunt kiezen voor welke leeftijd dus dat kan helemaal aangepast worden aan je doelgroep.
- Seg en hoe kun jij daarin, Annelies?
- Ik heb me daarvoor aangemeld, ingelogd.
- Dat is raar, want dat staat eigenlijk verborgen op het internet.
- Ik denk dat ik daar al meer dan een half jaar inzit. Je moest een account aanmaken en een aanvraag indienen en dan werd je account goedgekeurd of niet. Mijn account werd

goedgekeurd. Maar niet iedereen kan daar dus zomaar aan. Maar als je account hebt, kan je een paar activiteiten zien.

- Oei oei, dat is echt niet goed.
- Ik dacht, oh dat is handig!
- Weet je waarom dat niet goed is, want dat is inderdaad waar dat wij zijn uitgekomen met ons onderzoek voor de begeleiders van de kinderopvang. We hebben met hen dus eigenlijk ook hele trajecten doorlopen om hen dus ook content zelf te laten ontwikkelen en dat ging dan niet. Wat wij nu dus graag willen doen met Kraaiennest is inderdaad een platform maken waar wij materiaal opzetten en zij eventueel een vraag kunnen stellen van bijvoorbeeld ik zeg maar iets: ik krijg van mijn moeder tien balen stof, wat kan ik daarmee doen? En dat wij dan eigenlijk iets ontwikkelen daarrond, dat was een beetje de bedoeling. En het was ook de bedoeling dat zij dan onderling met elkaar in contact zouden komen. Maar ik heb natuurlijk, je hebt dan ook gezien, daar staan wel wat dingen op, maar we zouden eigenlijk graag honderd à honderdtwintig op hebben staan, zodat er volop uit geput kan worden. Maar ik zoek dus eigenlijk ook dus een partner om dat mee te financieren. En ik had eigenlijk, want alles wat we gedaan hebben, het onderzoek op de vloer met de mensen tot nu toe, die vier jaar, heb ik allemaal met cultuurgeld gedaan. Dus ik had zoiets van, komaan welzijn, nu mogen jullie weleens over de brug komen, want ik kan niet blijven bij cultuur aankloppen want die hebben ook zoiets van mannekes, voor wie is het eigenlijk? En ik vind dus geen partner in welzijn. Vandaar dat we het eigenlijk hebben dichtgezet, omdat we aan het denken zijn: wat gaan we ermee doen? Als we natuurlijk geen partner vinden, ja dan zal het eerder iets worden, heel breed, bijna naar ouders van kinderen toe, want dan is dat profiel van kindbegeleider ook niet zo slecht. Iemand die graag speelt met zijn klein mannen maar eigenlijk daarom niet veel van kunst houdt ofzo. Dus dat profiel kan je dan eigenlijk wel behouden en dan hoeven er niet specifiek ontwikkelaars op te zitten, dan kan je eigenlijk gewoon opdrachten uit de projecten die we sowieso ontwikkelen overhevelen naar dat platform. Maar daarom is het inderdaad niet de bedoeling dat jij dat nu allemaal kunt zien, maar goed.
- Ik denk niet dat voor de rest veel mensen dat weten of kennen. Het was gewoon omdat ik voor mijn onderzoek heel veel dingen heb zitten opzoeken, ik ken de Warande al en iemand van mijn richting kende Kunst in Zicht, dus die had me daarnaar verwezen. Ik ben dus via via daar pas kunnen opgeraken.
- Wat jij nu zegt he, dat dat nog altijd niet zo goed gaat, zelfs als ze die dingen hebben, ik denk dat dat ook klopt. Want eigenlijk was dat bij ons ook wel de bedoeling bij dat platform dat je sowieso ook coaching kunt krijgen. Dat je sowieso online coaching kunt krijgen, maar dat er ook nog wel de mogelijkheid is om, kijk als je daar toch echt voor wilt kiezen als organisatie, dan kunnen we ook een trajectje afleggen over hoe maken we zoiets. Omdat je dan natuurlijk wel de betrokkenheid of het inzicht vergroot, het kunstinzicht dus eigenlijk hé.
- Dat zijn dan die workshops voor volwassenen die ik op de website kan terugvinden?
- Ja bijvoorbeeld zo die CQ. We hebben ook wel een paar echt zo projecten zoals Code proef bijvoorbeeld. Dat is wel iets dat specifiek is natuurlijk, dat we echt ontwikkeld hebben. Maar die CQ dat zijn eigenlijk dingen die we telkens op maat doen. En dat gaat inderdaad over het coachen en empoweren van mensen om aan de slag te gaan met content die bestaat.
- Want ik had die CQ opgezocht op het internet en ik kon daar eigenlijk heel weinig over terugvinden omdat dat jullie methodiek is zogezegd. Ik weet niet of daar ook echt een uitgeschreven methodiekttekst van te vinden is.
- Nee, we hebben die niet online staan denk ik, omdat die ook voortdurend in beweging is uiteraard. Nee, we hebben die niet online staan, maar daar bestaan wel documenten van.

Daar is wel, het is eigenlijk een methodiek die samengesteld is uit heel veel verschillende visies en invalshoeken en die wij eigenlijk tot één methodiek gekneed hebben, het is eigenlijk de onderbouwing van hoe wij werken, die CQ. En eigenlijk staat dat vooral eigenlijk op dat wij echt een antwoord willen bieden op mensen die zeggen: ik kan dat niet. Je kan dat wel, want je hebt gewoon het CQ, en je kan dat ontwikkelen. En dan blijven er natuurlijk verschillen in, de ene kan dat beter dan de andere, maar iedereen kan het wel. En dat is eigenlijk denk ik waar die term CQ ook van komt, dat is echt het creatief quotiënt, gelijk je een intelligentiequotiënt of een sociaal quotiënt hebt. En dat is eigenlijk een beetje de basis van onze werking, dat is eigenlijk echt hoe wij kijken naar zowel onze deelnemers in generaal, zowel de volwassenen, dus de begeleiders als de kinderen. Want dat heb je waarschijnlijk ook gelezen, we richten ons eigenlijk in eerste instantie naar kinderen en jongeren.

- Inderdaad en de volwassenen zijn de secundaire doelgroep had ik gelezen. Want die methodiek is ook de bedoeling om dan de begeleiders te helpen om die processen te begeleiden?
- Ja, eigenlijk wel, dat is eigenlijk een onderbouwing. Wat vinden wij belangrijk, want zijn dan de dingen die je eigenlijk moet doen. Die geven ook wel inzicht in hoe zit zo'n project in elkaar? Dus wat is een eerste stap, wat is een tweede stap? Alhoewel dat je die stappen dan ook weer op een heel andere manier kan doorlopen, het is niet zo dat we eigenlijk echt een plan hebben van je moet eerst dit doen en dan dat. Maar wel, er zijn een viertal componenten, waarbij bijvoorbeeld zintuiglijke waarneming iets heel belangrijk is, dat je daarvanuit heel vaak vertrekt, je komt er natuurlijk ook wel bij terug, maar je vertrekt er daar wel heel vaak van uit. Dus het is eigenlijk echt, ja, die CQ-training is eigenlijk echt een training of coaching om mensen, heel vaak ook, denk ik, wat daar ook heel belangrijk aan is dat eigenlijk gewoon de koudwatervrees weggenomen en ook het plezier daarvan tonen omdat natuurlijk er altijd nog een drempel is om aan de slag te gaan met kunst en cultuur.
- Ik denk dat dat bij ons ook echt een probleem is soms. Ik heb zelf ook al heel veel materiaal gemaakt, ik zit al heel lang bij BAZART. Ik zeg ook: er zijn al duizenden activiteiten in mapjes op onze Google Drive dan, ik heb ook al heel veel materiaal proberen te zoeken, zoals de scheurkalender van Kunst in Zicht die ik dan volgende week kom ophalen, maar je hebt ook museumkaarten. Echt proberen te zoeken naar heel veel materiaal dat ze ook gewoon iets kunnen kiezen en dat kunnen gebruiken voor hun activiteiten, maar ze hebben toch echt die handelingsonzekerheid van, oké dat materiaal is er en nu moet ik dit eigen maken en zelf overbrengen en dat het daar in die stap fout loopt.
- Nu, alles heeft misschien ook wel te maken, ik weet het niet, met rekrutering van mensen. Wat zijn eigenlijk de criteria volgens dewelke je de mensen kiest.
- Ja, klopt, want dat is wat ze eerst ook zeiden toen ik zei dat ik daarover mijn onderzoek wou doen, van hoe komt het zelfs dat jullie mensen hebben die die achtergrond niet hebben? Want bij jullie las ik op de website, het zijn meestal freelance kunstenaars die pedagogische competenties hebben, dat zij het ook kunnen begeleiden met de kinderen.
- Ja, want de mensen die bij ons op de website staan, zijn echt de begeleiders eigenlijk, dat zijn procesbegeleiders die eigenlijk altijd zelf een kunstpraktijk hebben en daarbuiten ook pedagogische kwaliteiten. Nu niet iedereen heeft een master educatie, maar ze hebben wel die vaardigheden. Dus als ik zeg van de criteria, dan heb ik het eerder, dan schakel ik een beetje jouw deelnemers daarbij, ofja jouw leiders zal ik maar even zeggen van de beweging, eventjes gelijk met die kindbegeleiders van de buitenschoolse. Maar het verbaast me wel bijvoorbeeld, aja want dat hebben ze dan nog niet gedaan met die kalender, nu die is ook wel een beetje gedateerd, alhoewel dat daar nog steeds heel toffe, ik vind op zich de content nog

wel heel tof, maar hij is al heel oud hé, van vormgeving gedateerd. Maar dat is toch wel een instrument, denk ik, waar ze eigenlijk toch wel mee aan de slag zouden moeten kunnen.

- Ja, ik hoop het. Ik hoop dat ik dat volgende week zou kunnen meenemen en dat ze dat eventueel ook als tool kunnen gebruiken van daar ideeën uithalen, een vertrekpunt uitkiezen. Maar ja, momenteel is het al heel moeilijk om binnen BAZART-vrijwilligers te vinden. In verschillende afdelingen is er zelfs een leiding tekort dat er zelfs mensen van Bamm! moeten meespelen om het te kunnen bolwerken. Omwille daarvan kunnen we ook niet zeggen, goh, jij doet automechanica dus we kunnen je niet gebruiken. Want elke extra hand kan helpen. Maar dat is ook het nadeel als we nu kijken naar bijvoorbeeld Turnhout. Oké, we hebben iemand die film doet, maar puur hypothetisch gezien wil dat niet zeggen dat die persoon kunsteducatieve activiteiten kan maken. Hij heeft gelukkig wel een achtergrond en een zekere kennis, maar een groot deel van onze werking heeft geen enkele achtergrond in iets pedagogisch of een artistieke discipline. En dat maakt het wel heel moeilijk.
- En dat is inderdaad waarschijnlijk wat jouw leerkracht ook direct doorhad, dat dat kan.
- Maar dat is gewoon zo, als daar centjes voor zijn, een kwaliteitsvolle organisatie met geattesteerde personen en je krijgt er een vergoeding voor, dan kun je het maken om mensen te rekruteren en verwachtingen te stellen.
- Maar ik denk zelfs, Annelies, dat het niet nodig is om mensen te vergoeden. Dat je wel zou kunnen zeggen van: het is een jeugdbeweging met jonge mensen maar wat zij ervoor in de plaats krijgen is eigenlijk een empowering ook hé. Om met artistieke dingen aan de slag te gaan. Ik denk als Bamm! zou zeggen, we zetten daar één iemand fulltime op of eventueel deeltijds en die ontwikkelt elke week dingen, maar die gaat mensen bijvoorbeeld ook, stel die, jij of iemand anders, dat maakt niet uit, ene dag per week dingen ontwikkelt, dan heb je toch wel een zaterdag een activiteit en je gaat dan bijvoorbeeld elke week ene dag mee mensen empoweren. Ik denk dat je dan al veel meer vooruit geraakt. Het is natuurlijk ook superschoon dat in een jeugdbeweging, jongeren ook vrijwillig dingen doen. Ik denk, dat hoeft allemaal niet betaald te zijn, maar ze moeten wel de tools hebben om het te kunnen doen wat de organisatie eigenlijk wil.
- Ja, zeker. Ik bedoelde het ook enkel hypothetisch als er sterk gerekruteerd zou worden, anders zijn er weinig of geen jonge mensen die dit willen of kunnen doen. Wat er allemaal in onze visietekst staat, er staan veel gelijkenissen in met die van jullie, maar onze activiteiten kan je er nauwelijks mee vergelijken. En dat is jammer, want het is heel mooi omschreven in theorie, kunst als vertrekpunt, beschouwing, productie en reflectie, maar eigenlijk...
- Blijft dat een beetje een lege doos.
- Ja, ik heb dat ook bij ouders en kinderen afgetoetst bij ons in de werking en zij vinden dat op zich geen probleem. Voor hen is dat meer, mijn kind gaat naar een jeugdbeweging en BAZART is ook heel inclusief en dat lijkt voor hen belangrijker dan dat wij creativiteit uitstralen. Maar er is voor mij wel een verschil tussen creatieve activiteiten en kunsteducatieve activiteiten. Wat we eigenlijk volgens onze werking en visietekst verplicht zijn.
- Aja, dus toch echt kunsteducatie en niet cultuureducatie?
- Nee, officieel zijn wij een kunstjeugdbeweging en geen cultuurbeweging en wij hebben de visietekst van Mooss als basis van BAZART en daarin staat wel degelijk dat het echt kunsteducatie is met kunsteducatieve activiteiten.
- Aja, oké. Ik snap het. En ik snap ook wat je zegt, die ouders zijn content en kom, dan zijn we gelukkig.
- Ja dat vind ik al een fijne, dat zij daar niet zo aan tillen. Maar ik maak me soms wel zorgen, zoals je in het begin zei, van, ik heb soms het gevoel, mijn ouders zeggen soms ook wat hebben jullie gedaan is toch echt niet kunsteducatief. En ik vind het jammer dat we dat soms

uitstralen naar de buitenwereld van we zijn geen gelijkwaardige kunsteducatieve organisatie. Of dat mensen die daar professioneel mee bezig zijn ons niet serieus nemen, want we werken samen met de Warande, ik had veel contact met Annelies Nagels en soms met An Joseph. En soms schaam ik me, want dan denk ik, BAZART is er ook weer bij, maar zien die ons wel als een gelijkwaardige partner? We doen mee met Kunstendag voor Kinderen en Erfgoeddag, dat is allemaal wel leuk en wel.

- Ja, ik moet nu ook wel zeggen, Annelies, wat het ook echt is, dat mensen ook niet echt veel verschil zien. Ik zal nu maar zeggen, als er zo een bonte zondag is en An heeft beneden een knutseltafel geïnstalleerd en wij boven een project aan het doen zijn, eventueel ook met inloop en dat dat eigenlijk ook niet zo gepercipieerd wordt als iets anders. Dat is voor mij de strijd soms, allé dat je denkt, mannen, we zijn wel procesmatig aan het werk, dat is wel wat anders dan, met alle respect ook voor die knutseltafel, want dat is superleuk, dat moet er ook zijn, maar het is niet hetzelfde. Maar dat je toch ook echt voelt, die van Kunst in Zicht dat is de knutselclub. En dat wil je natuurlijk ook niet want we zitten er natuurlijk wel serieuze projecten te ontwikkelen. Maar ja, goed, om maar eventjes te zeggen van, mensen weten soms ook niet, of zoals jij nu zegt, mensen die daar echt mee bezig zijn die zien dat verschil allemaal wel, maar er zijn ook mensen die daar toch niet heel nauw naar kijken, dus ik zou me niet te slecht voelen. Maar het is schoon natuurlijk wat je zegt, het klopt wel, van ja, uw lat moet hoger liggen. Alleen denk ik, jouw lat kan niet hoog genoeg liggen, maar ik denk de lat naar je ploeg toe die mag niet te hoog liggen. Want anders wordt het iets, een onmogelijke opdracht voor hen.
- Dat is ook mijn ding, ik wil het ook echt zo laagdrempelig mogelijk voor hen houden. Ik ben nu echt gewoon aan het kijken van, oké, welke richting moet dat uitgaan? Het is voor mij ook echt oké om inderdaad die content te creëren zodat ze daarmee aan de slag kunnen, maar dan vind ik het wel een hele fijne dat je zei van, wij hebben dat wel echt gedaan met die coaching erbij, want ik merk nu van oké, ze krijgen heel veel activiteiten en dingen waarmee ze aan de slag kunnen gaan en eigenlijk is het voor hen nog te hoogdrempelig om er zelfstandig mee aan de slag te gaan. En ze hebben echt die coaching nodig om daar iets van te maken.
- Ja natuurlijk, in Vlaanderen, denk ik, Annelies, moeten we van heel ver komen, in die zin dat als je bijvoorbeeld binnen de kinderopvang kijkt dan is het echt al een gigantische stap om ze zover te brengen dat hun kind zelf een Wc-rolletje knutselt in een mannetje dat hij zelf bedenkt. Want eigenlijk in de meeste kinderopvangen staat er nog een voorbeeld van zo moeten de kindjes het ook doen, met twee oogjes en dingen er geknipt bij. Dat je denkt, ooh moet dat, het is 2023 hé. Maar dat is eigenlijk wel de situatie nog. In die zin moet je denk ik ook blij zijn met de kleine stapjes die je zet met de, we komen gewoon van heel ver, dat is echt waar. Ook met leerkrachten, dat is ook zo. Want ik bedoel zo mensen op de basisschool, want een juf van het derde leerjaar ofzo, je hebt er natuurlijk die dat graag doen, maar er zijn ook die denken: moet dit ook nog? Alle, en wat je ze misschien ook niet kwalijk kunt nemen, omdat er al problemen genoeg zijn.
- Dat is ook iets dat ik in mijn literatuurstudie geregeld ben tegengekomen van, het probleem dat wij als BAZART ervaren is eerder knutselen en ons creatief bezighouden en dat is iets dat op scholen ook zeker aan bod komt binnen artistieke opvoeding. Dat het vooral knutselen is en voorbeeldjes namaken en dat er wel echt nood is aan die authentieke kunsteducatie.
- Ja, ja, dat is zo.
- Want heb jij een tip, jullie geven die workshops voor volwassenen om mensen te coachen. Heb je een tip om mijn leiding daarin te begeleiden met die kunsteducatieve activiteiten?

- Euhm, tja, ik zou het zeker altijd op de vloer doen, zo weinig mogelijk in de theorie werken, dat is voor ons ook een heel groot verschil. We begeleiden natuurlijk verschillende begeleiders van kinderen, dus soms zijn dat leerkrachten dan doen we het eerder met een PowerPoint zal ik maar zeggen en van daaruit dan wel naar de praktijk gaan. Terwijl met mensen uit de kinderopvang gaan we natuurlijk direct de vloer op en zelfs op de grond zittend zal ik maar zeggen. Wat misschien de beste tip is, ik denk dat je moet proberen zo authentiek mogelijk te denken, zoveel mogelijk, zo dicht mogelijk bij hun leefwereld. Maar dat is natuurlijk een andere wereld dan bij jouw ploeg dan dat wij bij de kinderopvang aantreffen. Maar ik denk, ja, het is een beetje hoe ervaringsgericht leren eigenlijk werkt, denk ik, van eigenlijk vooral proberen aan te sluiten bij hun eigen eerste idee zeg maar waar ze opkomen als denken aan zo'n opdracht en daar eigenlijk via hun eigen ervaring proberen het plezier gewoon zo snel mogelijk te bereiken. Dat je ze zo snel mogelijk echt op de vloer laat ervaren wat het kan zijn en hoe plezant het is en hoe weinig drempel dat er eigenlijk nodig is. Dus echt het drempelverlagende dat je het beste aanpakt door zo veel mogelijk in verbinding te zijn tussen de kunsten en hun leefwereld. Dat is eigenlijk voor ons altijd, de eerste positie waar we in gaan staan. Op de lijn tussen de kunsten en de deelhebber en dan begint zo dicht mogelijk bij de deelhebber en dan proberen die mee te nemen op de reis naar de kunsten zeg maar.
- Dus ook effectief eigenlijk met hen een activiteit bijvoorbeeld doen?
- Ja, omdat ik denk dat je dan ook, dat zij dan, het gaat uiteindelijk ook over een soort empathie ofzo. Want zijn moeten ook kinderen nadien kunnen begeleiden in hun proces, in die zin, denk ik, is het goed dat ze zelf zo'n proces eerst eventjes doormaken. Voor ons is dat ook de basis waar heel onze werking op gebaseerd is eigenlijk de gelijkenis tussen zo'n creatief proces van elke deelhebber en het maakproces dat de kunstenaar doorloopt. En ik denk als je zoiets krijgt, als je erin kan slagen om hen de ervaring mee te geven, ook de succeservaring eigenlijk, van hé ik kan dat, of wow ik heb hier een goed idee, als je dat kunt meegeven, ik denk dat je dan ook eigenlijk de brug slaagt naar de kunstenaar en het werk dat die voortbrengt. Wij zeggen eigenlijk altijd he, voor te lachen hé, zeggen wij: via de wow naar de flow en dan naar de show. Je moet echt beginnen bij de wow, het moet echt eventjes iets zijn van: wow ik kan dat ook ofwat! En daar gebruiken wij soms echt de trucjes van de voor, we hebben bijvoorbeeld een project dat geïnspireerd is door het werk van een Zwitsers kunstenaarsduo en die maken zo hangende duinen met blubbers en fluor en dat soort dingen en we hebben daar een project van gemaakt dat vertrekt vanuit chemie. Dat is zo kunst en wetenschap gecombineerd hé. Wat wou ik daarover zeggen... Aja, en daar zitten eigenlijk echt in het begin van de workshop, zeg maar, in het begin van dat project gaan ze bijvoorbeeld iets doen met een bepaalde tekentechniek, of bijvoorbeeld een cyanotype ofzo die je maakt, dat er direct eigenlijk een soort verwondering aangesproken wordt en dat ze eigenlijk direct echt het gevoel hebben van: ooh dat is keitof en ik heb dat gedaan! En dat zijn dan, eigenlijk luis je ze dan zo erin, dus ik denk dat dat iets heel belangrijk is vanaf dat je een wow-ervaring hebt kom je vanzelf in een flow. De flow die ken je waarschijnlijk wel. Daar kom je vanzelf in en dan ga je ook willen showen, dan wil je ook graag aan mensen laten zien: zie, ik kan dat! Dus ik denk dat dat een hele belangrijke is, om ze er eigenlijk in te luizen en hoe kan je ze erin luizen? Door iets aan te bieden dat ze intrinsiek graag willen maar dat is natuurlijk gewoon de theorie van ervaringsgericht leren of werken hé.
- Ik had nog één vraagje. Jullie focussen vooral op actieve kunsteducatie hé. Is dat vooral in de vorm van productie of is het voor jullie ook belangrijk om beschouwing en reflectie erin te steken?

- Jaja, want productie is eigenlijk voor ons niet zo belangrijk. We maken wel altijd iets omdat dat de ervaring is natuurlijk, maar alles wordt eigenlijk ook terug afgebouwd binnen het project nog. Dus alles wat we maken, omdat we sinds een jaar eigenlijk ook heel fel bezig zijn met dat circulair denken, dus wat trouwens ook een goede economische uitkomst is. Nee, productie is eigenlijk voor ons niet zo belangrijk, het is echt het procesmatige dat het belangrijkste is en inderdaad via beschouwing en via daarover reflecteren en via doen, maar het gaat er maar over dat, we doen ook aan kennisoverdracht uiteraard, maar dat is echt op bijna eigen experiment. Dus er is allerlei materiaal voorzien en ze kunnen dat allemaal opzoeken en bekijken, maar het is niet zo dat er ook echt een stapje in het project is van: kom we gaan dit nu allemaal eens bekijken. Dat is meer dingen die daarrond zweven en eigenlijk proberen we de ruimte, de ruimte waarin we werken, de scenografie, proberen we altijd heel uitdagend te maken dat je daar dus materiaal in aantreft, maar evengoed veel uitdagende materialen echt om mee te werken, dat je ook echt daar probeert een bepaalde originaliteit in te hebben waardoor ze, want het is natuurlijk die verrassing van materialen die maakt ook dat ze die verwondering kunnen voelen waarover we het hadden. En dat is wel een voortdurende alertheid natuurlijk en een voortdurend parcours dat we lopen van echt op zoek te gaan naar originele materialen om mee te werken.
- Bij ons is dat heel vaak als leiding dan zelf iets maakt, het heel vaak is door te tekenen op papier en als daar al iets aan verandert dan, bijvoorbeeld met die speciale materialen, dat is voor die kinderen interessanter, maar ook voor hen denk veel fijner om een keer te kunnen ontdekken wat je allemaal wel niet kunt met een materiaal. Super. Ik weet niet of jullie zelf nog partners kennen of materiaal kennen, zoals bijvoorbeeld die databank waar ik nu op zit, die ik eventueel zou kunnen verwerken in mijn onderzoek of zou kunnen uittesten met mijn leiding groep.
- Ja, ik ben nu even aan het denken. Maar dan zit je wel meer in de participatieve kunsten, dat is ook weer niet wat je nodig hebt hé. Een organisatie die ik wel interessant vind is, die ken je wel hé, ABC, dat is in Brussel. Dat is zeker wel een plek, Annelies, waar je naartoe moet gaan, dat is gewoon een gigantische bibliotheek aan literatuur over kunstbemiddeling. Ik denk dat het sowieso interessant is om daar eens rond te lopen. Maar ik dacht daar eigenlijk niet echt aan, want ik dacht, dat gaat ze zeker kennen. Mus-e in Brussel, dat schrijf je eigenlijk zoals mus, M-U-S en dan koppelteken e, Mus-e. De man daarvan, nu ontsnapt even zijn naam, allé, ik denk echt dat ik een beetje geheugenverlies heb. Allé hoe noemt die nu. Tom! En nu zou ik zeggen Dupont, maar dat is het niet, dat is een theatermaker. Maar Tom... en die komt ook van Turnhout, verder is dat niet belangrijk, maar ik dacht, dat is misschien nog leuk. Maar ik vind dat die soms, Bamm! en Das kunst, zijn zo meer diegene die onder het jeugddecreet werken, maar je hebt ook een aantal organisaties zoals wij bijvoorbeeld en mus-e ook die onder het kunstendecreet eigenlijk werken en allé, ik vind dat mus-e, dat zijn misschien wel interessante mensen om eens te horen, denk ik. Omdat die weer een andere methodiek hebben. Dus dat is misschien ook wel iets leuks. Sorry, Annelies, ik moet ook gaan zie ik. Ik heb nog een vraagje voor jou, Annelies [...]
- Om de zoveel weken ben ik gewoon vrij op vrijdag om dingen voor mijn onderzoek te doen, dus ik weet niet of er een gaatje is op een vrijdag. Dat zou misschien ook nuttig zijn oor mijn onderzoek hoe jullie daadwerkelijk aan de slag gaan. Dat is misschien een extra meerwaarde.
- [...]
- Je mag de dagen gerust doorsturen en zal ik kijken wat mogelijk is. Ik weet ook niet of het mogelijk is of ik een versie van die methodiek van jullie mag ontvangen. Ik weet dat dat in proces en zo is, maar het kan misschien wel eens interessant zijn om eens naast die van ons te leggen of te kijken wat jullie allemaal daarin verwerken.

- Jaja, ik kan daar wel eens een kort document of zo van doorsturen. Maar ook dat zou dan wel goed zijn als je dat ook in de praktijk ziet hé. Oké goed, ik zal die data dan ook eens oplijsten en dan krijg jij nog een mailtje van mij. Voila, weet je Annelies, ik ga jouw adres ook eventjes bijhouden omdat ik soms, ik denk dat dat al twee keer gebeurd is dat ik echt enorm veel moeite heb gedaan om de mensen van BAZART te strikken. Omdat wij bijvoorbeeld een try-out ofzo hebben.
- Oh daar zijn we echt naar op zoek! We hebben dat ook al aan verschillende organisaties gevraagd van als er zoiets is, een optreden of een try-out of zo, dat is voor ons een extra kans om dat kunsteducatieve extra beet te nemen.
- [...]
- Maar, Daar staan we zeker voor open, graag zelfs!
- Oké, goed van u gezien te hebben dan. Ik stuur nog wel eventjes dan die dagen nog door en dan moet je maar eens zien of dat lukt voor jou.
- Super, heel hard bedankt voor dit gesprek!
- Graag gedaan!
- Ik kom volgende week de scheurkalender ophalen, want Ans had een mailtje gestuurd. Dus misschien dat ik u volgende week zie, dat weet ik niet.
- Wie weet, oké, goed. We horen elkaar nog!
- Super, dankjewel hé, dada!